

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Krønikens Gienmæle

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 79. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1813_208-txt-shoot-idm1798.pdf (tilgået 02. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Men jeg skulde biet til jeg havde alt saaledes paa det Rene, at der Intet var at rette. Efter denne Regel skulde ingen Mand udgive en Bog end sige en Historie, mens han levede, og Ingen skulde udgive den efter hans Død, thi til Verdens Ende bliver der Feil i den at rette. Nei, vil vi gjøre noget i Verden da maa vi sukkende opgive det Haab ogsaa kun at gjøre en eneste Ting *fuldelig* saaledes som det sig burde; naar vi ere visse paa, *hvad* vi skal gjøre, da i Guds Navn gjøre det saagodt vi formaa i vore Omstændigheder, altid rede til at indsee og godtgjøre vore Feil og forresten haabe Guds Tilgivelse for hvad der uvitterlig forsees, Hans Styrelse, saa det ei vorder til Skade. Dette er en Christens Sindelag og i det stræber jeg at gaa frem med al min Gierning, med det Sindelag har jeg skrevet og rettet min Historie, og dobbelt nødvendigt var det her. Vil man dog betænke hvad det er at forlange en feilfri Historie, vil Man dog betænke om der er en eneste af de allerstørste Historieskrivere som ikke har gjort Nogen Uret, og nu skulde jeg omtale de berømteste Mænd i sex Aartusinder og Ingen af dem gjøre Uret. Nei, nei, vel veed jeg, at de Fleste nuomtide slet ikke vil vide af at de ere Syndere, og skrige paa Fornærmelse af deres moralske Charakter, saasnart 80Man kalder det de have begaaet Synd, men saavidt kan Pharisæiskheden dog ei være steget, at Nogen paastod han kunde skrive om Verdens Krønike og Ingen forurette, skiøndt der vist nok ere Mange som aldrig vil tilstaa de have gjort nogen Uret. Molbech skulde saameget mindre fare saa afsted, da han ikke kan nægte, at han nys har gjort mig Uret i en Sag, hvor han let kunde undgaaet det, og hvad kunde jeg ikke her anvende paa ham? Men ligesom Feiltagelser i Historien ere uundgaaelige saa ere de og de mest tilgivelige og uskadeligste af alle, at sige naar de ere uvitterlige. Man siger at de store Mænds Minde besmittes, men det er jo dog kun en Grille, de Døde ere jo lige salige, deres Støv hviler ligesødt enten Man roser eller laster dem. Den som vitterligt taler Løgn og Uret han besmitter sig selv, synder mod Gud og er høilig at laste enten han saa taler om Levende eller Døde, den som gjør det uvitterlig, er kun at laste forsaavidt han talte i Utide og kunde vidst bedre. Om Levende skal Man derfor tale med yderste Forsigtighed, thi dem bør Man kiende vist eller tie, om de døde skal derimod Kundskab møisommelig indsamles og at blive vis i det Enkelte har sine store Vanskeligheder. Men naar Man nu ogsaa foruretter en Hensovet, hvad skader det da, det eneste Tilfælde er med Skribenten, hvis Skrifter Man kunde nedsætte, men dels er Man her mindre udsat for Feiltagelse, dels er Skrifter noget som den de ligge nær maa dømmes om efter Øiesynet, uden at bryde sig stort om Historikerens Dom, naar denne ei anfører Grunde 81og gjør han det, da staaer og falder jo hans Dom med dem.